

Nya generationens Europa

Resolution från ungdomarnas EU-toppmöte

Innehållsförteckning:

Inledning	3
Delaktighet och demokrati	4
Utbildning, ekonomi och sysselsättning	6
Klimat, miljö och säkerhet	8
Jämlikhet och jämställdhet	10
Välfärd och hälsa	12
Sammanfattning	15

Ungdomars EU-toppmöte har fått EU-finansiering. Europeiska kommissionen ansvarar inte för innehållet i publikationen. Närmare information om programmet Erasmus+: www.oph.fi/sv/utveckling-och-internationalisering/programmet-erasmus

Inledning

Ungdomarnas EU-toppmöte arrangerades för första gången och samlade ett flertal ungdomar i ålder 15–25 år för att diskutera om målen för en ny generations Europa. Under det två dagar långa evenemanget förde ungdomarna en dialog med beslutsfattare, arbetade i arbetsgrupper med olika EU-teman och lärde sig nya saker om hur man påverkar inom EU.

Ungdomarnas EU-toppmöte arrangerades ur behovet att stärka de ungas röst i diskussionen om Europas framtid. Ungdomen behöver ha bra möjligheter att påverka beslutsfattandet i Europeiska unionen för att Europeiska unionen ska kunna upplevas som något som står de unga nära och så att dess beslut ses som rättfärdigade.

Totalt 142 ungdomar ansökte om att få delta i toppmötet och 75 ungdomar i hela Finland valdes som deltagare. Förutom motivation lades tyngdpunkten för valet vid en så jämlik representation som möjligt i fråga om olika kön, geografisk plats, ålder, utbildning, minoritetsgrupper och hobbyer och intressen i olika föreningar.

En enkät användes till att kartlägga ungdomarnas tankar om Europeiska unionen redan före toppmötet. I svaren upplevdes den gemensamma marknaden, den fria rörligheten, den delade värdebasen och freden som styrkor för EU. Ungdomarna upplevde att EU:s svagheter var det långsamma beslutsfattandet, motstridigheter mellan medlemsstaterna och skillnaderna i linjedragningar samt unionens komplicerade struktur. Dessutom fick ungdomarna använda enkäten till att föreslå teman för toppmötet. Dessa användes till att skapa arbetsgrupper.

Toppmötet var en del av Europaforum Åbo och samarbetspartner för evenemanget var Europaparlamentets och kommissionens kontor i Finland samt Eurooppanuoret, EYP Finland och Finlands Ungdomsfullmäktiges Förbund rf. Evenemanget stöddes med finansiering från Erasmus+.

Denna resolution godkändes i besöks- och innovationscentret Joki i Åbo fredagen den 28.8 2020.

Delaktighet och demokrati

Ungdomens roll i beslutsfattande för Europeiska unionen bör stärkas. Säkerställ att allt fler ungdomar kan påverka mer och bättre. Ett demokratiskt Europa är ingen självklarhet utan något som behöver säkras och stärkas på ett aktivt sätt.

Varje ungdom behöver få uppleva att han eller hon är delaktig i det egna samhället, i gemenskapen och närmiljön och att han eller hon kan påverka hur dessa fungerar. Även nya påverkningskanaler behövs, parallellt med metoderna för representativ delaktighet. Det blir lätt så att särskilt ungdomar som löper risk för att bli utslagna inte blir hörda, eftersom de traditionella sätten att lyssna inte når dem.

För närvarande har ungdomen bara ett fåtal möjligheter att påverka Europeiska unionens verksamhet. EU:s viktigaste officiella kanal för att lyssna på ungdomen, EU:s ungdomsdialog (EU Youth Dialogue), matar inte direkt in information från ungdomarna i det officiella beslutsfattande eller beredningen av det. Det finns fara för att erfarenheten av deltagande blir svag och vänder sig mot sig själv. Även det europeiska medborgarinitiativet är relativt okänt och kräver att ungdomarna har mycket resurser för att nå sitt mål.

En delaktighetsform som har konstaterats fungera och som har funnits länge är ungdomsdelegater. Alliansi har utsett en FN-ungdomsdelegat sedan 1997 och från och med 2000-talet har man även utsett en miljödelegat. De här ungdomarna representerar alla finländska unga vid till exempel FN:s olika möten och vid miljötoppmötet. Inget motsvarande system för ungdomsdelegater har skapats på europeisk nivå ännu. Vore det tid för det?

I Finland ligger röstningsdeltagandet för ungdomar på en lägre nivå än för andra åldersgrupper. I till exempel 2014 års EU-val använde bara 10 % av finländare under 24 års ålder sin rösträtt, då genomsnittet i hela Europeiska unionen låg på 22 %. I 2019 års EU-val växte ungdomens röstningsaktivitet i Finland men låg ändå långt ifrån målet. Under våren 2019 låg röstningsnivån för 20–24-åringar på 23,3 %.

Delaktighet är något som går i arv och som varierar efter ungdomarnas utbildningsnivå. Ungdomar med högskoleutbildning röstar och deltar i organisationsverksamhet. Ungdomar utan utbildning låter däremot oftare bli att rösta. Delaktigheten blir alltså även något som hopar sig för de aktiva ungdomarna.

Äkta delaktighet kräver även kunskaper och färdigheter. De unga upplever ofta att de inte nödvändigtvis har tillräckliga färdigheter eller tillräcklig kunskap för att påverka beslutsfattandet, trots att de är intresserade. Delaktighet är något man växer in i och vägen till delaktighet behöver byggas redan i hemmet och i småbarnspedagogiken för att den ska fungera.

Arbetsgrupp: Henri Kaarakainen (ordförande), Karoliina Vaakanainen (ordförande), Vihtori Suominen (facilitator), Nea Tarvainen (facilitator), Filip Godlewski (medlem), Emilia Kangaskolkka

(medlem), Unna Luoma (medlem), Shilan Moulanzhad (medlem), Aava Murto (medlem), Joni Nieminen (medlem), Matias Päivä (medlem), Josefiina Rönkä (medlem), Saana Ylikruuvi (medlem), Otso Välimäki (medlem)

Arbetsgruppen tog upp följande problem och lösningar:

Hur ska det finländska samarbetet mellan ungdomen och beslutsfattandet främjas i EU-frågor?

Stärk samarbetet mellan unionen och befintliga ungdomsorganisationer genom att öka antalet regelbundna evenemang för att lyssna och diskutera med europeiska och nationella organ. Samtidigt ska de existerande nationella förfarandena stärkas så att åsikter som kommit upp i stora utskottet binder Finlands förhandlingsposition på ett starkare sätt än nu. På motsvarande sätt ska ungdomsorganisationerna informera ungdomarna ännu mer i realtid om de olika påverkningsmöjligheterna.

Hur kan ungdomens tillit för Europeiska unionens verksamhet fås att växa på ett socialt och mångbottnat sätt?

Öka EU-medvetenheten under hela skolvägen som en del av demokratifostran och i de europeiska skolornas läroplaner. Som en del av denna fostran och utbildning ska individen stödas till att bilda sin egen europeiska identitet. Samtidigt ska modellerna för ungdomens delaktighet och deltagande utvecklas, särskilt som en del av det europeiska folkets verksamhet. Uppmuntra och sporra till deltagande och till att skapa sociala nätverk samt till att ta vara på möjligheterna att påverka.

Hur går det att införa och etablera ungdomsrepresentationen som en del av EU-påverkandet och unionens beslutsfattande?

Skapa tre separata påverkningsorgan och beslutsfattande organ som är bundna till EU:s grundfördrag: ett ungdomsparlament med representation från alla medlemsstater, en ungdomsdelegatbefattning vid Europeiska rådets möten samt ett expertorgan som är underställt kommissionen.

Hur kan vi stärka känslan av samhörighet samt inbördes solidaritet i EU nu och i framtiden?

För att förhindra EU:s interna motsättningar och ojämlikhet ska diskriminerande tankesätt och strukturer i samhället förebyggas och rivas med hjälp av utbildning och öka tillgänglighet till information för att genomföra allas rätt att bli representerade. På så sätt sänks även tröskeln för att delta.

Utbildning, ekonomi och sysselsättning

Utbildningspolitiken är en av de saker som varje medlemsstat i Europeiska unionen beslutar om självständigt och EU närmast bara stöder medlemsstaternas verksamhet. Ändå är de globala megatrenderna som åldrande, kravet på ökade kunskaper i arbetet och den tekniska utvecklingen exempel på utmaningar som är gemensamma för medlemsstaterna. Det krävs samarbete och avancerade kunskaper för att lösa dem. Kraven och önskemålen som riktas till EU har ökat även för utbildningspolitiken.

Utbildning är direkt kopplad till utkomst och sysselsättning. Sysselsättningsgraden för européer med grundskola eller sekundär utbildning var bara 55,6 % år 2017, medan motsvarande siffra för dem med högskoleutbildning var 85,3 %. Ungdomens utkomster och framtid är bundna till deras möjlighet att få utbildning. Många lämnar skolan om de saknar grundläggande färdigheter som att läsa, räkna och studera. Även fattigdom i familjen kan leda till att studierna avbryts. De bästa studieresultaten får man i skolor med bra samhörighet, lite mobbning och där man stöder elevernas delaktighet.

EU påverkar sysselsättningspolitiken och har en sysselsättningsstrategi från 1997. Huvudstrategin för sysselsättningsstrategin är att skapa nya och bättre arbetsplatser i EU. Ungdomarna är en av tyngdpunkterna för sysselsättningsstrategin eftersom 2008 års finanskris framför allt drabbade ungdomen och många på grund av den inte kunde delta alls i arbetslivet. I sin tur ledde detta till långvarig arbetslöshet. För närvarande är 3,3 miljoner europeiska ungdomar i åldern 15–24 år arbetslösa. EU-länderna har antagit målet att ha en sysselsättningsgrad på 75 procent för hela unionen. Detta kräver även att sysselsättningsgraden för ungdomar höjs rejält.

Vad är det alltså som EU gör för att ungdomen inte ska bli kvar utanför arbetslivet utan kan få jobb? En åtgärd är den europeiska ungdomsgarantin, en modell som är bekant även i Finland och som har spridits till andra EU-medlemsstater. Den innebär att varje arbetslös arbetssökande under 25 års ålder har rätt att få ett högklassigt erbjudande om arbete, praktik eller utbildning inom tre månader efter att han eller hon blivit arbetslös. Fram till nuläget har EU anvisat över 15 miljarder euro till genomförandet av ungdomsgarantin. Dessutom har EU och medlemsstaterna anvisat pengar till utbildningsprojekt som strävar till att förbättra sysselsättningen för ungdomar. Sysselsättningen och utbildningen har ett tätt samband med ekonomin och därför bör ungdomsgarantiprogrammet fortsätta och även utvidgas till att omfatta nyutexaminerade under 30 år gamla personer.

Arbetsgrupp: Onerva Aalto (ordförande), Ninni Norra (ordförande), Kati Systä (facilitator), Frans Cederlöf (medlem), Anton Hietsilta (medlem), August Kiattrakoolchai (medlem), Henry Klefström (medlem), Anna Laurila (medlem), Julia Nouro-Stähle (medlem), Riikka Pirskanen (medlem), Nabilah Sarker (medlem), Arttu Vuori (medlem), Johannes Vanttinen (medlem)

Arbetsgruppen tog upp följande problem och lösningar:

Ekonomi

Problem: Innovationerna och tillväxtföretagen har inte spridit sig jämnt över unionen. För närvarande är arbetskraftens rörlighet alltför enkelriktad.

Lösning: EU bör ge ekonomiskt stöd till de medlemsstater dit arbetskraftens rörlighet riktas i mindre grad. Villkoret är att länderna följer unionens principer och kan genomföra det finansierade projektet.

Dessa åtgärder är bland annat: EU-garanterade lån beviljas till tillväxtföretag i de delar av Europa dit arbetskraftens rörlighet riktar sig i mindre grad. Högskolorna uppmuntras att specialisera sig genom europeiska högskolenät. Skapa möjligheter för arbetstagare att flytta till andra EU-länder för att arbeta på projektbasis.

Utbildning

Problem: Världen förändras i en allt snabbare takt. Vi behöver nå alla unga och få med dem i övergången till arbetslivet med hjälp av utbildningsåtgärder som engagerar dem. Vi måste garantera möjligheter för en mer mångdimensionell rörlighet i Europa.

Lösning: Förbättra tillgången till att kunna ansöka till Erasmus+ studentutbytet för att säkerställa jämlika förutsättningar för internationalisering för högskolorna. Luckra upp de byråkratiska hindren för projektansökningar så att även små organisationer och skolor ska ha en bättre ställning.

Sysselsättning

Problem: En svag ställning för ungdomar på arbetsmarknaden och ungdomsarbetslöshet är problem över hela Europa. Kommissionens ordförande Ursula von der Leyen har angett att hon vill göra frågan mer konkret med hjälp av den europeiska pelaren för sociala rättigheter där lika rättigheter och tillgång till arbetsmarknaden fastställs.

Lösning: Kommissionen bör göra frågan om ungdomar och arbetsmarknaden till en prioritet och använda den europeiska pelaren för sociala rättigheter som instrument. Detta förutsätter en mer visionär ledning och att kommissionen med juridiskt bindande medel genomför de rättigheter som garanteras av pelaren. Detta är det enda sättet att säkerställa jämlika möjligheter för ungdomen.

Klimatet, miljön och säkerheten

Hållbarheten är en förutsättning för de ungas framtid. Hoten från och verkningarna av klimatförändringen är allvarligast i utvecklingsländerna där de ungas andel av befolkningen är störst. Klimatförändringen berör nu levande och kommande generationer även i Europa genom till exempel ökningen av extrema fenomen och minskad naturlig diversitet.

Klimatförändringen är högst konkret som global utmaning och kräver global respons. EU har beslutat att främja en höjning av hela världens målnivå och att utgöra ett exempel. EU har bland andra undertecknat Parisavtalet och EU-länderna har bekräftat målet att uppnå klimatneutralitet för unionen före år 2050.

På ungdomsbarometern som mäter ungdomens värden och inställningar kommer klimatförändringen som beror på mänskliga aktiviteter ständigt upp på listan över faktorer som gör att ungdomar känner osäkerhet. I 2018 års ungdomsbarometer sade 67 % av ungdomarna att de kände osäkerhet på grund av klimatförändringen.

Enligt IPCC, den mellanstatliga klimatpanelen, skulle staternas aktuella åtaganden att minska sina utsläpp leda till att medeltemperaturen på jorden höjs med tre grader. Enligt IPCC skulle redan två graders temperaturökning leda till att bland annat nästan all korall dör och att havsvattennivån stiger.

Finland och Europeiska unionen bör åta sig att i sin miljöpolitik bevara världen i ett skick som gör att den kan hysa liv även för kommande generationer – det går inte att lämna klimatkatastrofen som arv till ungdomen. Europas industriländer bör ta sitt ansvar för miljön genom att minska sina utsläpp i Europa och även genom att finansiera och stödja utvecklingsländernas klimatåtgärder.

Under de senaste EU-valen var klimatet ett betydande tema och de ungas röströrelseaktivitet ökade. Kraven på EU har ökat i fråga om klimatåtgärder och efter valet har den nya kommissionens imponerande start varit att publicera programmet för Europas gröna utveckling, dvs. Green Deal. EU-kommissionen presenterade Green Deal som omfattar alla samhällssektorer, från industri till energi, från livsmedelsproduktion till trafik och från utbildning till byggande. Programmets mål är en miljölag för hela Europa som ska göra Europa till världens första koldioxidneutrala kontinent.

Alliansi har varit aktiv med att driva på FN:s säkerhetsråds resolution Unga, fred och säkerhet. Ungdomen har varit i förgrunden för att Finland blir det första landet i världen som bereder ett nationellt åtgärdsprogram i saken. Programmet erkänner ungdomens roll i att bygga en hållbar fred och i hur konflikter påverkar de ungas liv. Det vore värt att ta fram åtgärdsprogram kopplade till Unga, fred och säkerhet även i andra EU-länder och på EU-nivå.

Arbetsgrupp: Joona Jokilampi (ordförande), Maria Markkula (ordförande), Sinituuli Suominen (facilitator), Joona Gynther (medlem), Maija Kuivalainen (medlem), Maija Luukka (medlem), Daniel Marenk (medlem), Sami Matikainen (medlem), Matti Mustonen (medlem), Sara Nyman (medlem), Nina Seppälä (medlem), Emma Toikkanen (medlem), Patrik Wilska (medlem)

Arbetsgruppen tog upp följande problem och lösningar:

Hur kan Europeiska unionen spela en ledande roll angående hållbar utveckling på det internationella planet?

EU har tekniska och ekonomiska förutsättningar för att gå från ord till handling och spela en faktisk ledande roll inom internationell hållbar utveckling. EU kan bli en allt viktigare internationell aktör bara om unionen är enad internt. Vi bör stödja den interna integrationen i unionen, särskilt genom att närma unionen till ungdomen genom projekt som DiscoverEU. Tyngdpunkten för beskattningen bör ändras så att beskattningen gynnar ekologisk utveckling och investeringar i grön teknik och affärsverksamhet. Utsläppsmålen bör fastställas till den koldioxidneutrala nivå som vetenskapen föreslår och vi bör hålla fast vid målen så att företagen på ett tillförlitligt sätt ska kunna bedriva sin verksamhet i enlighet med dem. Vi bör gradvis övergå från en linjär konsumtionsekonomi till cirkulär ekonomi, särskilt genom att utbilda till åtgärder inom den cirkulära ekonomin som är lönsamma för företagen.

Hur kan samarbetet mellan EU och Afrika bli ännu mer jämlikt, med beaktande av ungdomens behov?

Utvecklingsarbetet mellan EU och Afrikanska unionen bör gradvis ändras efter landsspecifik utvecklingsnivå, mot ett jämställt ekonomiskt samarbete. De ungas delaktighet och möjligheter att påverka bör främjas genom att stödja utbildning, studentkårsarbete och ungas startup-verksamhet. Det är till fördel för båda parter om EU investerar främst i afrikanska företag som bedriver sin verksamhet på hållbar basis. I synnerhet bör vi undvika den typ av verksamhet som bara är lönsam för en av parterna och som Kina bedriver i Afrika. På så sätt kan vi främja den gröna omställningen i Afrika.

Vilka åtgärder bör EU använda för att förbereda sig för säkerhetshot som orsakas av klimatförändringen?

EU bör göra upp en beredskapsplan för att förhindra skadliga effekter av klimatförändringen, och få experter, ideella föreningar och ungdomar att delta i detta. Planen bör behandla klimatförändringens effekter på unionens framtid och åtgärder för att förhindra hoten i samband med klimatförändringen samt hur vi bereder oss inför dem. Planen bör göras upp och genomföras omedelbart. Planen bör beakta hur klimatförändringen påverkar livsmedelssäkerheten, grundvattnet, migration och frigörelse av patogener från permafrosten. Vi behöver även mer forskning i fråga om kopplingen mellan klimatförändring och konflikter.

Vilka nya åtgärder kan EU vidta för att skydda den naturliga diversiteten?

EU måste spela en tydlig roll som garant för naturlig diversitet. Det är nödvändigt att öka antalet orörda naturparker och att utvidga redan befintliga naturparker. Vi bör minska kalhyggen och utveckla trafiken så att den blir grönare för att trygga Europas mångsidiga natur. EU strävar till klimatneutralitet före år 2050. För det målet behöver vi en strategi som sparar koldioxidgapen, dvs. skogarna. Alla européer bör lära sig genom utbildning och medier hur de med sina egna åtgärder kan skydda naturen och påverka dess diversitet.

Jämlikhet och jämställdhet

I artikel 21 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna förbjuds diskriminering på grund av alla slags mänskliga egenskaper och bakgrunder. Utgångspunkten för de mänskliga rättigheterna är att alla är lika inför lagen. EU:s byrå för grundläggande rättigheter FRA gjorde en undersökning 2016 som konstaterade att det ändå förekommer diskriminering överallt i EU.

Vi måste aktivt främja jämlikhet och jämställdhet för att kunna garantera de ungas välfärd. Varje ungdom bör ha rätt till lika möjligheter att leva ett gott liv och delta i samhället, oavsett bakgrund. Genomförandet av jämställdheten kan i synnerhet hindras av ett negativt inställningsklimat.

Att förhindra diskriminering är en del av främjandet av jämlikhet och jämställdhet. Det är viktigt att förhindra diskriminering eftersom diskrimineringen försvagar de ungas välfärd på många sätt. Ungdomar som upplever diskriminering har till exempel fler upplevelser av osäkerhet än genomsnittet och har svårare att förhålla sig förtröstansfullt till framtiden. De har även fler regelbundna hälsoproblem än andra ungdomar.

Arbetsgrupp: Kasper Janhunen (ordförande), Noora Kokko (ordförande), Virva Viljanen (facilitator), Oskar Mannelin (facilitator), Caydaruus Abdi Mohamed (medlem), Joanna Lybeck (medlem), Väinö Nurminen (medlem), Valtteri Paakki (medlem), Anni Pennanen (medlem), Sofia Pihlgren (medlem), Mojtaba Qanezadeh (medlem), Pieta Salonen (medlem), Lotta Tikkala (medlem), Mona Vanhanen (medlem), Aleksandra Vucinic (medlem)

Arbetsgruppen tog upp följande problem och lösningar:

Problem:

1. Alla har inte jämlika möjligheter att ta sig framåt i livet, beroende på var de är födda.
2. Medborgarna har bristfällig kunskap om och förståelse för etniska minoriteter och det förekommer betydande skillnader mellan EU:s medlemsstater.
3. Sexuella och könsmässiga minoritetsgrupper drabbas av diskriminering och våld från privatpersoner, samfund, samhällena och staterna.
4. Fattigdom fortsätter från en generation till en annan och fattigdom leder till utslagning.
5. Forskningen och produktutvecklingen beaktar inte könsmässiga verkningar i tillräcklig grad.

Lösningar:

1. Europeiska unionen bör anvisa finansiering till förbättringen av den regionala jämlikheten genom nyorganisering av ERI-fonden, på ett sätt som gör att resurserna på ett mer målmedvetet sätt an nu anvisas förutom till faktorer som stödjer ekonomisk tillväxt, även till en förbättring av utbildnings-, sysselsättnings- och påverkningsmöjligheter för dem som bor i glesbygden. Vid mätning av resultatet bör utvecklingen av människors välfärd väga tyngre än den ekonomiska tillväxten. Förenkla ansökan om ekonomiskt stöd från Europeiska unionens regionala utvecklingsfond och beslutsfattandet bör beakta hur besluten påverkar de unga, särskilt i glesbygden. För att jämna ut skadorna som orsakas av regionala skillnader bör telekommunikationsanslutningarna till glesbygden förbättras.
2. Europeiska unionen bör uppmuntra medlemsstaterna till att öka undervisningen i grundskolan angående staternas egna etniska minoriteter och deras ställning. Unionen bör utveckla en utbildningsstrategi som beaktar de utmaningar som etniska minoriteter drabbas av i studierna. Unionen bör upprätta en särskild expertgrupp för beredning av utbildningsstrategin. Gruppen ska bestå av representanter för olika etniska minoriteter och de bör höras i fråga om beslut som rör dem.
3. Europeiska unionens lagstiftning ska erkänna existensen av icke binära kön samt juridiska rättigheter för dem. Europeiska unionen bör tilldela ekonomiska resurser för arbete som säkrar sexual- och könsminoriteternas rättigheter och välfärd.
4. Europeiska unionen bör stödja projekt vars mål är att främja sysselsättningsmöjligheter för ungdomar som drabbas av fattigdom över generationsgränserna. Europeiska unionen bör säkerställa att alla ungdomar har jämlika möjligheter att söka jobb och bli sysselsatt, oavsett bakgrund. Ett sätt att göra detta på är att börja använda anonym arbetsökning i varje medlemsstat.
5. Europeiska unionen bör inkludera kravet på beaktande av könseffekter i kriterierna för att bevilja EU-finansiering för forskning och produktutveckling. Dessutom bör Europeiska unionen jämlikt stödja forskare av alla olika kön.

Välfärd och hälsa

Europeiska unionens hälsopolitik behandlades inte direkt i grundfördragen förrän 1992 så det fanns mycket utrymme för medlemsstaternas egna politiska åtgärder. Däremot har frågan berörts i flera fördrag ända sedan 1950-talet. Numera finns det konkreta fördrag som direkt påverkar vår hälsa, t.ex. för frågor som rör produktsäkerhet. Bland annat har vissa färgämnen och tillsatser förbjudits i mat som säljs på den inre marknaden. I framtiden kommer olika åtgärder som är baserade på datainsamling och dataanalys att spela en allt större roll och dem kan EU använda till att förbättra medborgarnas hälsa.

Då vi talar om megatrender som påverkar hälsopolitiken är det omöjligt att förbise åldrandet. Europeiska unionens befolkning åldras eftersom det föds färre barn och befolkningen lever längre. Det skapar tryck, framför allt på finansiering av hälsotjänster eftersom hälsokostnaderna blir allt större medan de som betalar blir allt färre. Ett viktigt sätt att lösa problemet är att ta allt bättre hand om medborgarnas hälsa så att de orkar arbeta under en längre tid och är mindre sjuka. EU har sin egen hälsostrategi vars mål är att komplettera varje det arbete som myndigheterna och de ideella organisationerna gör i de olika medlemsstaterna.

På EU-nivå har hälsopolitik som gäller ungdomar tidigare främst ansetts vara förknippad med att lösa enskilda problem som användning av berusningsmedel. Nu går vi dock i allt större grad mot helhetsbetonad hälsa. De vanligaste hälsoproblemen bland ungdomar är psykiska hälsoproblem och förhindradet av dem är mycket helhetsbetonat. EU:s hälsostrategi bör i allt större grad fästa uppmärksamhet vid förebyggande arbete som rör ungdomar samt vid att behandla psykiska hälsoproblem.

Arbetsgrupp: Sara Laukkanen (ordförande), Ida Myller (ordförande), Sanna Oksanen (facilitator), Iida Yliannala (facilitator), Eeva Ferrer (medlem), Maria Nieminen (medlem), Linda Obsilova (medlem), Aapo Räikkönen (medlem), Susan Saarinen (medlem), Milka Santa (medlem), Aada Uhlgrén (medlem), Vilhelmiina Vierjoki (medlem), Christer Warén (medlem), Satu Westerholm (medlem)

Arbetsgruppen tog upp följande problem och lösningar.

Fråga 1: Hur omfattas alla av psykiska hälsotjänster?

Lösning: Europeiska unionen ska arbeta för att avlägsna stigma som är förknippat med psykiska hälsoproblem. I synnerhet krävs stöd för de ungas psykiska hälsa och ungdomen behöver uppmuntras att söka hjälp genom olika kampanjer och projekt. Det bör vara enkelt på individuell nivå att kunna finansiera och få tillgång till psykiska hälsotjänster. Europeiska unionens medlemsstater bör skapa en atmosfär där den fysiska och psykiska välfärden har en likvärdig ställning. Kommissionen bör lägga fram ett lagförslag där psykiskt våld rättsligt sett döms lika hårt som fysiskt våld.

Fråga 2: Hur garanterar vi likvärdiga hälso- och socialtjänster inom EU?

Lösning: Öka medlemsstaternas hälsovårdsberedskap inför hälsokriser. För detta skapas en gemensam resurspool för EU som möjliggör att vårdsäkerheten kan garanteras mellan medlemsstaterna i händelse av undantagstillstånd. Alla bör ha tillgång till information om hälsa och välfärd. Hälsoinformation och -resurser bör kunna flyttas mellan medlemsstaterna.

Medborgarna i den svagaste ställningen måste inkluderas i beslutsfattandet i fråga om hälsovården. Personer måste kunna få tillgång till hälsovård i ett EU-land oavsett samhällsställning, personliga egenskaper, medborgarskap, hemort eller förmögenhet. Detta kan genomföras genom att till exempel göra distansmottagningar tillgängliga för dem som hamnar utanför det aktuella hälsovårdssystemet. Dessutom bör beskattningen lindras för nödvändiga hälsovårdsprodukter.

Jämställdhet inom hälsovården innefattar jämställdhet mellan könen och detta behöver främjas. Köns- och sexualitetsmångfald behöver framhävas i beslutsfattandet. Tvångssterilisering behöver avlägsnas med EU-lagstiftning.

Fråga 3: Hur bör vi utveckla den medicinska forskningen inom EU?

Lösning: EU behöver göras till ett mer attraktivt objekt för medicinsk forskning. EU-lagstiftningen bör avlägsna onödig byråkrati som rör forskningen då den gör att forskning genomförs utanför EU. På EU-nivå krävs ökade forskningsanslag till privata företag och forskningsinstitut. Dessa instanser behöver uppfylla vissa specialvillkor för att få finansieringen, till exempel i fråga om pris för samt distribution av läkemedel. För att få finansiering ska forskningen inte utföras av ekonomiska utan av behovsmässiga skäl.

Sammanfattning: Hur ser den nya generationens Europa ut?

Finland har varit medlem av EU i 25 år. Hur ser nästa kvartssekel ut ur ungdomarnas synvinkel?

Ungdomarnas EU-toppmöte arrangerades ur behovet att stärka de ungas röst i diskussionen om Europas framtid. Ungdomen behöver ha bra möjligheter att påverka beslutsfattandet i EU för att unionen ska kunna upplevas som något som står de unga nära och så att dess beslut ses som rättfärdigade. För närvarande har ungdomen bara ett fåtal möjligheter att påverka EU:s verksamhet. Det blir lätt så att särskilt ungdomar som löper risk för att bli utslagna inte blir hörda, eftersom de traditionella sätten att lyssna inte når dem.

Ett av målen i EU:s ungdomsstrategi är att EU ska föras närmare de unga. Vi behöver ungdomen till att skaka om gamla metoder och till att skapa ett nytt, mer ungdomscentrerat Europa. Delaktighet är något man växer in i och vägen till delaktighet behöver byggas redan i hemmet och i småbarnspedagogiken för att den ska fungera. Inom ungdomssektorn arbetar vi för detta varje dag.

Ungdomar upplever ofta att de inte har tillräckliga färdigheter eller tillräcklig kunskap för att påverka beslutsfattandet, trots att de är intresserade. Utgångspunkten för deltagande är därför också tillräckliga kunskaper om EU. Tröskeln att delta i diskussionen är hög om man känner att man inte förstår språket i diskussionen eller de teman som behandlas. Det blir lätt så att främmande begrepp eller begrepp som känns svåra begränsar deltagandet. Delaktigheten hopar sig på aktiva och högskoleutbildade ungdomar och därför behöver vi fästa särskild uppmärksamhet vid att varje ungdom ska få tillräckliga kunskaper för att kunna delta i diskussionen om Europeiska unionens framtid.

Unga har en kraftig vilja att ändra världen och i Finland finns en hel generation ungdomar som har levt hela sina liv i EU-Finland. Under undantagstillståndet krävdes det speciella arrangeman och särskilt mycket arbete för att kunna organisera ett säkert toppmöte. Allt detta arbete var ändå mödan värt och det var fantastiskt att se hur ungdomarna lärde sig nya saker och diskuterade passionerat om riktlinjer för den nya generationens Europa.

Förslag till åtgärder, baserat på resolutionen:

- Stora utskottet bör regelbundet höra ungdomar då Finlands EU-linjedragningar görs. Detta kan genomföras t.ex. med rundabordsdiskussioner.
- Skapa tre separata påverkningsorgan och beslutsfattande organ som är bundna till EU:s grundfördrag: ett ungdomsparlament med representation från alla medlemsstater, en ungdomsdelegatbefattning vid Europeiska rådets möten samt ett expertorgan som är underställt kommissionen.

- Alla måste redan i skolan få tillräckliga och likvärdiga kunskaper och färdigheter för att kunna delta i EU-diskussionen och påverka inom EU. Detta bör beaktas även i lärarutbildningen.
- Vi behöver göra det ännu lättare att arbeta på projektbasis i ett annat EU-land och göra den fria rörligheten för arbetskraft ännu lättare, särskilt till områden som numera upplever utvandringsförlust inom unionen.
- Sysselsättning av ungdomar måste ingå i prioriteringarna för sysselsättningspolitiken. Vi bör fortsätta genomföra den europeiska ungdomsgarantin och utvidga den så att den gäller för 25–30 år gamla nytexaminerade, så som den gör i Finland.
- Vi bör vidareutveckla tanken på ett europeiskt högskolenät. Vi bör göra det ännu lättare att ta examina på digital väg vid olika länders universitet, så att det går smidigt att ta med studier från något universitet som ingår i nätverket till sin egen examen.
- Vi bör göra internationaliseringen något som verkligen är möjligt för varje ungdom, genom att göra det lättare att söka till Erasmus+ -utbyte.
- Luckra upp byråkratin kring europeisk finansiering (Erasmus+ med flera) så att även mindre ungdomsorganisationen och åtgärdsgrupper för ungdomar kan och lyckas söka stöd för olika projekt och sin verksamhet.
- Samarbetet mellan Europa och Afrika bör göras mer jämlikt, med beaktande av ungdomens behov. I synnerhet bör vi i Afrika samarbeta för att främja ungdomarnas möjligheter att delta och deras framtidsmöjligheter genom att främja utbildning, studentkårsarbetet och ungdomarnas startup-verksamhet.
- Fred är en av EU:s viktigaste prestationer och en hållbar fred är bara möjlig om de unga engagerar sig kraftigt för den. FN:s resolution Unga, fred och säkerhet (2250) bör främjas inom unionens medlemsstater och på unionsnivå, t.ex. genom att skapa praktiska genomförandeprogram med fastställda mål, resurser och mått för genomförande av resolutionen.
- EU bör göra upp en beredskapsplan för att förhindra skadliga effekter av klimatförändringen, och få experter, ideella föreningar och ungdomar att delta i detta. Planen bör beakta hur klimatförändringen påverkar livsmedelssäkerheten, grundvattnet, migration och frigörelse av patogener från permafrosten.
- EU måste spela en tydlig roll som garant för naturlig diversitet. Det är nödvändigt att öka antalet orörda naturparker och att utvidga redan befintliga naturparker. Vi bör minska kalhyggen och utveckla trafiken så att den blir grönare för att trygga Europas mångsidiga natur.
- Europeiska unionen bör anvisa finansiering till förbättringen av den regionala jämlikheten genom nyorganisering av ERI-fonden, på ett sätt som gör att resurserna på ett mer målmedvetet sätt än nu anvisas förutom till faktorer som stödjer ekonomisk tillväxt, även till en förbättring av utbildnings-, sysselsättnings- och påverkningsmöjligheter för dem som bor i glesbygden.
- Europeiska unionens lagstiftning ska erkänna existensen av icke binära kön samt juridiska rättigheter för dem. Europeiska unionen bör tilldela ekonomiska resurser för arbete som säkrar sexual- och könsminoriteternas rättigheter och välfärd.

- Europeiska unionen bör inkludera kravet på beaktande av könseffekter i kriterierna för att bevilja EU-finansiering för forskning och produktutveckling. Till exempel har krocktester redan alltför länge genomförts med mansliknande dockor.
- Europeiska unionen ska arbeta för att avlägsna stigma som är förknippat med psykiska hälsoproblem. I synnerhet krävs stöd för de ungas psykiska hälsa och ungdomen behöver uppmuntras att söka hjälp genom olika kampanjer och projekt. Det bör vara enkelt på individuell nivå att kunna finansiera och få tillgång till psykiska hälsotjänster.
- Öka medlemsstaternas hälsovårdsberedskap inför hälsokriser. För detta skapas en gemensam resurspool för EU som möjliggör att vårdsäkerheten kan garanteras mellan medlemsstaterna vid undantagstillstånd. Alla bör ha tillgång till information om hälsa och välfärd. Hälsoinformation och -resurser bör kunna flyttas mellan medlemsstaterna.
- EU behöver göras till ett mer attraktivt objekt för medicinsk forskning.
- EU-lagstiftningen bör avlägsna onödig byråkrati som rör forskningen då den gör att forskning genomförs utanför EU. På EU-nivå krävs ökade forskningsanslag till privata företag och forskningsinstitut.

Åbo 28.8.2020

Janika Takatalo och Tuomas Karvonen

Skribenterna var huvudentreprenörer för Ungdomarnas EU-toppmöte.

NUORTEN
EU-huippukokous
27.-28.8.2020 Turku

Ungdomarnas EU-toppmöte arrangerades för första gången och samlade ett flertal ungdomar i ålder 15–25 år för att diskutera om målen för en ny generations Europa. Under det två dagar långa evenemanget förde ungdomarna en dialog med beslutsfattare, arbetade i arbetsgrupper med olika EU-teman och lärde sig nya saker om hur man påverkar inom EU.

Denna resolution godkändes i Åbo den 28.8.2020.

